

Brüssel, 8. juuni 2026
(OR. en)

9891/26

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2025/0381(COD)
2025/0382(COD)
2025/0383(COD)

EF 167
ECOFIN 704
CODEC 1059
ECB

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eesistujariigi suunisdokument turgude integreerimise ja järelevalve paketi kohta – Poliitiline mõttevahetus

Eesistujariigi suunisdokument turgude integreerimise ja järelevalve paketi kohta

12. juuni 2026 – ECOFIN

I. SISSEJUHATUS

1. Turgude integreerimise ja järelevalve pakett on jätkuvalt oluline Euroopa hoiuste ja investeringute liidu edendamisele suunatud seadusandlik algatus, millega püütakse tugevdada Euroopa kapitaliturge ja rahastada kasvu.
2. Pärast Euroopa Ülemkogu üleskutset jätkata paketiga töötamist, pidades silmas kokkuleppe saavutamist 2026. aasta lõpuks, jätkas nõukogu komisjoni ettepanekute põhjalikku läbivaatamist tehnilisel ja poliitilisel tasandil.

II. ÜLEVAADE OLUKORRAST

3. Tuginedes majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus (ECOFIN) 5. mail toimunud poliitilisele mõttevahetusele, tõi eesistujariik liikmesriikide jaoks välja mitu võimalust, mida nõukogu tööühma 28. mai koosolekul kaaluda. Need olid seotud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt tehtava järelevalve ulatuse¹ ja ESMA juhtimisega².
4. Selle põhjaliku analüüsi tulemusena leiab eesistujariik, et on tekkinud selgem arusaam valdkondadest, kus võib täheldada lähenemist, ja valdkondadest, mis vajavad täiendavaid poliitilisi suuniseid.
5. Järelevalve tõhususe, järjepidevuse ja tulemuslikkuse suurendamine finantsstabiilsust säilitades ja ELi kapitaliturgude konkurentsivõimet toetades leiab liikmesriikide seas laialdast toetust. Tulevased järelevalveraamistikud peaksid aitama vähendada turu killustatust, vältida tarbetut dubleerimist ja ebaproportsionaalseid kulusid, kindlustama asjakohase tasakaalu ja tugeva koostöö ESMA ja riiklike pädevate asutuste vahel, tagades samal ajal õiguskindluse ja tõhusa otsustusprotsessi.
6. Rohkem tööd tuleb teha seoses ESMA otsese järelevalve täpse ulatusega, täpsete olulisuse kindlaksmääramise kriteeriumidega, järelevalvenõukogu volitustega ja igapäevase järelevalve tegemise ning riiklike pädevate asutuste rolliga selles.

¹ WK 7257/26.

² WK 7289/26 ja WK 7290/26.

7. Seetõttu leiab eesistujariik, et on vaja poliitilisi suuniseid, et teha täiendavaid edusamme kahe peamise institutsioonilise elemendi osas:

- a. ESMA otsese järelevalve täpne ulatus ning
- b. juhtimisraamistik ja riiklike pädevate asutuste roll.

III. OTSENE JÄRELEVALVE JA SELLE JUHTIMINE

A. OTSESE JÄRELEVALVE ULATUS

8. Komisjoni ettepaneku kohaselt hõlmaks ESMA otsene järelevalvepädevus muu hulgas *olulisi* väärtpaberite keskdepositooriume, *olulisi* keskseid vastaspooli ja *olulisi* kauplemiskohti. Lisaks ilmnas ECOFINi 5. mai istungil, et valdav enamik liikmesriike soovis, et sellesse loetellu lisataks *olulised* krüptovarateenuse osutajad, mitte kõik krüptovarateenuse osutajad, nagu komisjon algselt välja pakkus.
9. Olulisuse mõiste on seega asjaomaste ESMA otsese järelevalve alla kuuluvate üksuste kindlaksmääramisel keskse tähtsusega. Komisjoni ettepanekus määratakse selline olulisus iga turutaristu liigi puhul kindlaks erinevate asjaomasest sektorist sõltuvate kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete kriteeriumide alusel. Selle lähenemisviisi puhul kasutatakse teatavaid künniseid, mis on seotud üksuse turuosaga või üksuse kuulumisega konsolideerimisgruppi, mis koosneb muudest turutaristutest kas samas sektoris (st kaks või enam kauplemiskohta, kaks keskset vastaspoolt jne) või seotud sektorites (st kauplemiskoht koos keskse vastaspoolega, keskne vastaspool koos keskdepositooriumiga jne).
10. Eesistujariik tõi töörühma 28. mai koosolekul välja mitu sektoripõhist võimalust. Eesmärk oli küsida liikmesriikidelt nende eelistusi selle kohta, kuidas tuleks kõnealune olulisus kindlaks määrata ja kas seda tuleks hinnata eelkõige piiriülese tegevuse kaudu, hõlmates kvantitatiivseid künniseid, konsolideerimisgruppide struktuuri või muid näitajaid. Nende arutelude käigus kerkisid esile erinevad lähenemisviisid, eelkõige tehti ettepanek, et need määratakse kindlaks üksnes kvantitatiivselt. Täpsemalt vaidlustasid mõned delegatsioonid konsolideerimisgrupi kriteeriumid nende eri versioonides, samas kui teised eelistasid selgelt oluliste kauplemise ja kauplemisjärgse tegevuse taristute ulatust, nagu on määratletud komisjoni ettepanekus.
11. Eespool toodud arvesse võttes palub eesistujariik ministritelt suuniseid, et määrata kindlaks nende üksuste ring, mis peaksid kuuluma ESMA otsese järelevalve alla.

B. JUHTIMINE

12. Komisjoni ettepaneku kohaselt nõuavad ESMA uued järelevalvekohustused ameti juhtimisstruktuuri muutmist.

13. Eelkõige hõlmab see viiest liikmest koosneva uue sõltumatu direktorite nõukogu loomist. See juhtorgan vastutaks ESMA järelevalve alla kuuluvate üksustega seotud järelevalveotsuste tegemise eest, muutes järelevalve (komisjoni arvates) tõhusamaks, erapooletumaks ja järjepidevamaks kogu ELis. ESMA praegune järelevalvenõukogu, mis koosneb riiklikest pädevatest asutustest, säilitaks laiema strateegilise rolli ja saaks esitada vastuväiteid mõnede direktorite nõukogu kõige olulisematele otsustele.
14. ECOFINi 5. mai istungil toimunud arutelu näitas direktorite nõukogu loomiseks piisavat konsensust. Mitu ministrit palus siiski, et suhe järelevalvenõukoguga tasakaalustataks ja et ESMA uude juhtimisse kaasataks piisavalt riiklikud pädevad asutused. Sellest tulenevalt juhtis eesistujariik töörühma 28. mai koosolekul tähelepanu konkreetsetele võimalustele, mille abil seda püütakse teha. Need hõlmasid järelevalvenõukogu poolt direktorite nõukogu otsustele vastuväidete esitamiseks nõutava häälteenamuse muutmist, järelevalvenõukogus direktorite nõukogu liikmete hääleõiguse kaotamist, samuti asjaomastele riiklikele pädevatele asutustele hääleõiguse ja direktorite nõukogus osalemise õiguse andmist, kui otsused on otseselt seotud nende jurisdiktsioonis asutatud üksustega.
15. Eesistujariik rõhutas juhtimisalase arutelu täiendava mõõtmena ka ESMA ja riiklike pädevate asutuste vahelise operatiivkoostöö tähtsust. ESMA igapäevase järelevalve kavandamisel võib riiklike pädevaid asutusi kaasata erineval määral, võttes arvesse kulutõhusust ja põhjendamatu koormuse vältimist. Sellist koostööd võiks korraldada kas sektoripõhise järelevalvekorra või ühise mudeli alusel, mis struktureerib ühetaoliselt riiklike pädevate asutuste osalemist kõigis sektorites.
16. Töörühma 28. mai koosolekul oli liikmesriikidel võimalus jagada oma seisukohti eesistujariigi poolt välja toodud erinevate võimaluste kohta. Need hõlmasid ühiste järelevalverühmade loomist kõigi sektorite jaoks või sektoripõhisemaid mudeleid, mis pakkusid võimalusi kaasata suuremal või väiksemal määral riiklike pädevaid asutusi, lähtudes selgetest põhjendustest.

IV. POLIITILISED SUUNISED

16. Eeltoodut arvestades palub eesistujariik ministritel kaaluda järgmisi küsimusi.

Otsese järelevalve ulatus

- a. *ECOFINi 5. mai istungil nimetati olulisuse kindlaksmääramisel korduvalt ühe peamise kaalutlusena üksuse piiriülest mõõdet. Kas ministrid peavad komisjoni ettepanekut selles osas vastuvõetavaks? Kui ei, siis kuidas saaks konsolideerimisgrupi kriteeriume (nende erinevates sektoripõhistes versioonides) selle poliitilise imperatiivi kajastamiseks muuta? Eelkõige:*

- i. kas konsolideerimisgrupi kriteeriumid peaksid viitama konsolideerimisgruppidele, mis tegutsevad kahes või enamas liikmesriigis?
 - ii. kas konsolideerimisgrupi kriteeriumid peaksid piirduma sama liiki üksuste konsolideerimisgruppidega (st kaks või enam kauplemisskohta, kaks või enam keskdepositooriumi jne)?
 - iii. kas see peaks olema punktide i ja ii kombinatsioon?
 - iv. kas konsolideerimisgrupi kriteeriumid tuleks täielikult välja jätta?
 - v. muu alternatiiv?
- b. Võttes arvesse ministrite väljendatud eelistust, et ESMA teeks järelevalvet ainult oluliste krüptovarateenuse osutajate üle, kuidas tuleks sellist olulisust määratleda? Kas kriteeriumid tuleks kehtestada nii, et need hõlmaksid märkimisväärset hulka krüptovarateenuse osutajaid liidus või kogu maailmas?

Juhtimine

- c. Riiklike pädevate asutuste tulevast kaasamist kavandatavasse otsese järelevalve raamistikku saab kajastada nii ESMA juhtimismudeli kaudu kui ka oluliste üksuste igapäevase järelevalve teostamise kaudu (eelkõige stabiilsuse korral). Võttes arvesse vajadust saavutada asjakohane ja sobiv tasakaal mõlema mõõtme vahel:
- i. kuidas tuleks ministrite arvates stabiilsuse korral korraldada oluliste üksuste igapäevast järelevalvet? eelkõige, kas kõigi ESMA otsese järelevalve alla kuuluvate sektorite suhtes tuleks kohaldada ühtset järelevalvemudelit või tuleks ette näha sektoripõhine järelevalvekord?
 - ii. kuidas tuleks sellega paralleelselt reformida ESMA juhtimismudelit, et tagada tõhusad järelevalvetulemused ja sõltumatus, tagades samal ajal asjakohase kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi ning säilitades järelevalvenõukogu sisulise järelevalverolli?
- d. Milliseid mehhanisme on ministrite arvates vaja tagamaks, et ESMA ülesannete laiendamisega kaasneks asjakohane eelarvejärelevalve?